

det er meget langtfra, at dette er indrømmet ved det her foreliggende Udkast. Jeg vil nu ikke tale om, at her ikke engang er angivet, og efterfølgende kun tales om Communernes Bestyrelse, heller ikke kunde være angivet, hvilke Dele der skulde høre til et Sogns egne Anliggender, og det var dog temmelig nødvendigt, at man var enig herom, forinden man udvalgte en Bestyrelse, men det kan nu ikke skee, da der, som sagt, kun er Tale om en Sammensætning af en Bestyrelse. Jeg mener derimod, at saasnart et Sogn selvstændigt skal bestyre sine Anliggender, maae Sognets samtlige Beboere ogsaa virkelig kunne tage Deel i denne Bestyrelse, og at, naar det skal være selvstændigt, maa det være uden Medvirksomhed af nogen som helst Anden. Jeg troer derfor, at det Forslag, som er gjort om, at Præsten og Politimesteren skulle have Sæde, og Præsten tillige Stemme i Skole- og Fattigvæsenets Sager, aldeles ikke passer med vor Grundlov, og at det er aldeles nødvendigt, naar et Sogn selvstændigt skal bestyre sine Anliggender, at Staten da ikke ved sine Embedsmænd hjælper det dertil, da det er Noget, det selv skal gjøre. Ligesom det gaaer med Præsten i Skole- og Fattigvæsenets Sager, saaledes gaaer det ogsaa med Politimesteren i Veivæsenets Sager; det er Noget, som Grundloven vil overdrage til Sognene, og jeg veed slet ikke, med hvad Ret vi, naar vi tænke paa at skabe en ny Communallov, skulle ville undlade at gjøre den saa frugtbringende som muligt for Udviklingen af Folkets Frihed. Jeg troer derfor, at disse Embedsmænd i Egenkab af Embedsmænd paa ingen Maade maae være det tilstede, og forsaavidt der i dette Forslag er talt om, at der skulde være en Valgbarheds Censur, og at den $\frac{1}{5}$, som var høistbeskattet, skulde have større Indflydelse paa Valget, end de øvrige af Sognets Beboere, da mener jeg, at det er et Forslag, der ikke alene i og for sig er urimeligt, men som i sine Følger vil fremkalde de største Maragtigheder omkring i Landet, dersom det virkelig saaledes skulde gennemføres, at den høistbeskattede ene Femtedeel skulde antages for at være nogle højere Væsenner i Sognet end de øvrige fire Femtedele, i Særdeleshed, da det ikke kunde undgaaes i Li-

bet, at saameget som et Albums Forfæjel Hartkornet vilde komme til at danne Grændsen. En saadan Bestemmelse vilde tillige give Anledning til, at Delingen vilde blive forskjellig i de forskjellige Sogne, idet i et Sogn $\frac{1}{5}$ af de høistbeskattede vilde komme til at have et ganske andet Hartkorn end i et andet Sogn, og en saadan Ulighed vilde virkelig paa Landet see ud som en Maragtighed. Jeg vil derfor for alle Maader fraraade det, ligesom jeg i og for sig finder det urimeligt; thi dersom det er saaledes, at vi paa Landet, uden Hensyn til Formue, Hartkorn eller deslige, kunne være berettigede til at deeltage i Valget og vælges til Hans Majestæts Folkething, saa skulde det dog være forunderligt, om de samme Folk ogsaa skulde være værdige til at sidde i et Sogneforstanderskab. Vi skulle dog see at faae vor nye Communallov til at rime sig med vor Grundlov, og jeg troer, at det i høieste Grad er vigtigt; thi dersom Grundloven virkelig skal faae sin sande Betydning for Folket, da maa den komme til at udvikle sig saaledes i Folket, at det føler sig ligesom berørt af den i dets egen Kreds, og dersom man vil have en saadan Afspejling deraf, saa kan det skee ved hvad der er antydet i Forslaget, at ligesom der hører en vis Censur for at kunne vælges til Landsthinget, saaledes kunde det Samme gjøres gjældende med Hensyn til Amtsrådene. Hvad Amtsrådene angaaer, saaledes som Forslaget foresligger her, da har jeg en stor Betænkelse derved. Jeg har tænkt meget over, hvorledes det kunde blive bedre med vor Communalforfatning, og der har da fremstillet sig store Vanskeligheder for mig. Det forekommer mig nemlig, at Amtsrådene tillige skulle indbefatte Kjøbstadforholdene, og at de ikke alene skulde være Amtsråd for Landbeboerne, men tillige for Kjøbstadbeboerne. Om dette nu er rigtigt, tør jeg ikke sige, men det forekommer mig idetmindste at skulle være saa, og dersom det blev saaledes, at Kjøbstadborgerne virkelig ogsaa vare repræsenterede i Amtsrådene, da troer jeg, at det vilde kunne foranledige, at al den Modsætning, som er tilstede, og som synes mere og mere at ville udvikle sig mellem Kjøbstad og Land, derved vilde kunne finde en naturlig Ujevning, at disse Kjøbinger ikke